

23. april 2024

UPA2024/60

Isumaginninnermi, ilinniartitaarnermi peqqinnissamillu isumaginnittoqarfiit silassorissuusiaq atorlugu sullissisinnaanerannut Inatsisartut isumaat takorluugaallu pillugit apeqquteqaat aallaavigalugu oqallisissiaq.

(Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartuni ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqatigiit saqqummiussaanut soqutigintumut pissanganartumullu Siumumiik qujavugut.

Silassorissuusiap oqallisigineqarnera atugaaneralu annertusiartuinnartoq Siumumi malinnaaffigaarput, iluaqutitaqarlunilu mianersorfissaqartoq taamatut oqarnitsinnut tungaviuvoq atornerlunneqarsinnaammat tamanna kingusinnerusukkut itisiliiffigissuara.

Silassorissuusiaq ullumikkut ima ineriartupiloortigaaq allaat suliffinnut qinnuteqaatit silassorissuusiap tamakkiisumik allassinnaallugit, inuk nammineertariaarullugu, taamaattumik naapilluni oqaloqatigiinnerit avaqqukkuminaalliartorput suliffissarsiortoq iluamik nalilersinnaajumallugu.

Mianernartut ilagivaat silassorissuusiaq atorlugu inuup nipaa atorlugu oqalutsittuusaarneqarsinnaammat, oqaatsinik assigiinngitsunik oqalutsinneqarluni ass. inuit nuimasut ajortitsiniaalluni oqalutsittuusaarneqarsinnaapput tassunga assersuutissaqqippoq Danmarkip statsministeria Mette Frederiksen Norskisut oqalutsinneqarmat. Ernumanartoq alla tassaavoq aningaasanik iluanaarniapiluit inuup allap nipaa atorlugu bankikkut aningaasanik nuussisiteriarsinnaanerata taamaattumik sutigut tamatigut sillimaniarnerup annertusaaviginissaa pisariaqartoq Siumumi isumaqarpugut.

Nunani allani ernummatigineqartut ilagaat meeqqanik atornerluisartut imal. aallarussisartut silassorissuusiaq aamma atornerlussinnaagaat aningaasanik iluanaarniarlutik soorlu meeraq aallaruttuusaarlugu nipaa atornerlullugu aningaasanillu piaartumik akiliisitsiniarlutik.

Silassorissuusiata smartsphoneni app-itut ineriartortinneqartut arlaliupput. Ernummatigineqartoq unaavoq Amerikarmiut suliaat kisimik aallaavigineqassappata, amerikarmiut kultooriat, inuiattut

pingaartitaat, tunuarsimaarfii ass. suiaaqatigiinnoortunik ajattuineri, naartuersittarnermut akerliuneri il. il. sunniuteqarsinnaammata, taamaattumik apeqqutaalissaaq pisariaqalissanersooq amerikarmiuunngitsunik soorlu nunani avannarlerni assigusunik unammillertoqarnissaa.

Ajortuinnaangillalli, silassorissuusialq inuit oqalunneri ilaarlugit allassinnaangornikuuvoq (transskribering) taamaalilluni oqaatsit tammatsaalineqartariaqartut imal. pingaarutillit naqitanngorlugit ajornanngitsumik allassinnaavoq.

Ippassigaminnguaq ilinniarfiit ilaanni ilinniartitsisoq oqaloqatigaara, oqaluttuuppaanga silassorissuusialq ilinniartunik atornerqarlualersimasooq, tamannalu ilinniarfimmi tassani akuerisaasooq tassa imaappooq kalaallisut allatatik silassorissuusialq atorlugu qallunaatut nutsertissinnaavaat imaluunniit qallunaatut tuluttulluunniit allataq silassorissuusialq atorlugu pitsanngorsarneqarsinnaalluni. Ilinniarfiup piumasaqaatigiinnarpaa, ilinniartut namminneq isummersortassasut tassami piumagaanni silassorissuusialq aamma qanorsuaq isummersortissinnaammat. Tamanna ilinniartunut kalaallisut oqaasilinnut annertuumik iluaqutaassaaq taakkununngaannaanngitsooq kisiannili kikkunnut tamanut iluaqutaasinnaalluni oqaatsit suulluunniit allanneqartut aallaavigalugit tassami allatat suulluunniit silassorissuusialq pitsanngorsarsinnaavai nammineq piumasaq naapertorlugu.

Siumumi isumaqarpugut, silassorissuusialq ilinniartunik atornerqarnerata periarfissaanera ilinniarfinni tamani atornerqarsinnaasariaqartoq, tassami ineriartorneq kialluunniit unitsissinnaanngilaa maleruagassaliornikkulli eqaatsumik aaqqiisoqarsinnaasariaqarpoq.

Silassorissuusialq ineriartupiloorpoq, nutserutitut atornerqartalerluni oqaaserpassuit ullumikkut nutsersinnaavai, taamatut ineriartornerup malitsigaa nutserisunik ilinniarsimasunik atuinerup annikillinera immaqalu allaat pisariaarussinnaalluni tamanna aningaasanik sipaarutaassaaq aammali nutserisunut pitsaanngitsumik sunniussinnaavoq.

Unammilligassaaqarpugulli silassorissuusialq kalaallisut piginnaasai suli killeqarmata.

Doris J. Jensen

Siumut